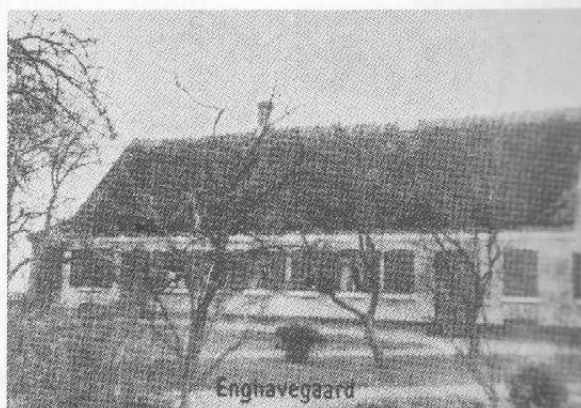

Nogle Vallensbæk-gårde for et halvt århundrede siden

Der er ikke meget tilbage af de gamle Vallensbæk-gårde, hvis ejere har spillet den alt dominerende rolle i byen og sognet, men endnu for et halvt århundrede siden var gårdene intakte og i fuld drift, og deres ejere kæmpede bravt for at bevare herredømmet i kommunen.

Enghavegård, der havde matr. nr. 3 tilhørte da Kort Kortsen, der i 1922 havde overtaget den efter sin mor, enke efter Kristen Kortsen.

Gården havde dengang et tilliggende på 50 3/4 hektar, hvoraf godt 39 hektar var agerjord, godt 5 hektar eng og godt 5 hektar mose. Brandassurancen for bygningerne var da 50.000 kr. Ejendomsskylden var 110.000 kr. og jordværdien 68.000 kr. Gården var i hartkorn sat til 11 tønder, 2 skæpper, 0 fjerdingkar og 2 1/2 album.

Enghavegaard

Engbjerggård ejedes af sognefoged Poul Olsen, og den havde i omtrent 200 år været i samme slægts besiddelse. Selv købte han den i 1918 af sin svoger H. P. Hansen. Gården havde matr. nr. 4a. Ejendomsskylden var 92.000 kr. og jordværdien 63.500 kr.

Gårdens areal var på 39 3/4 hektar, hvoraf agerjorden udgjorde 27 hektar og engen godt 12 hektar.

Brandassurancen for bygningerne var 70.750 kr. I hartkorn stod den til 8 tønder, 3 skpr, 0 fdk og 1 1/3 album.

Engbjerggaard

Gammelgård matr. nr. 4d m. fl. ejedes omkring 1925 af S. Pedersen, der i 1920 havde købt den af direktør Henrik Hansen. Den var dengang i ejendomsskyld sat til 227.500 kr. og i jordværdi til 130.000 kr.

Den samlede areal var på 110 1/4 hektar, heraf 92 hektar agerjord, 16 1/2 hektar eng og have og gårdsplads var omkring 2 hektar. Brandassurancen for bygningerne var 290.000 kr.

Gammelgaard

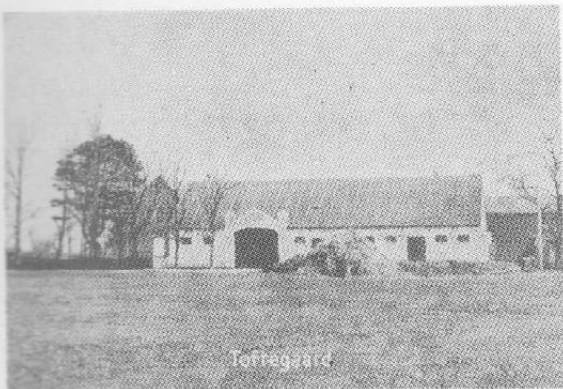
Stjernegaard

Det var en af Vallensbæk største gårde, og den stod i hartkorn til 25 tønder, 0 skpr, 0 fdk og 0 album.

Den var udflyttet fra Vallensbæk by til vejen mellem byen og Gl. Køgelandevej.

Stjernegaard, der har matr. nr. 5a, ejedes omkring 1925 af Martin Olsen, og den havde da i en meget lang årrække været i samme slægts besiddelse. Martin Olsen overtog den i 1918. Gården havde dengang et tilliggende på 44 hektar, deraf 29 1/4 hektar agerjord, godt 14 hektar engjord og resten var have og gårdsplads. Brand-assurancen for bygningerne var 60.000 kr. Ejendomsskylden var på 92.000 kr., jordværdien 61.900 kr.

Gården var i hartkorn sat til 8 tønder og 1 album.

Toftegaard

Toftegaard ejedes i 1925 af N. M. Nielsen, der i 1925 havde købt den af Jens Holgersen. Den har matr. nr. 6a m. fl. og havde dengang et areal på 24 1/4 hektar, agerjord, 3 1/4 hektar eng og resten have og gårdsplads. Den var i hartkorn sat til 6 tdr., 2 skp, 0 fdk og 2 1/4 album.

Den var i ejendomsskyld vurderet til 72.000 kr. og i jordværdi til 35.300 kr. Brandassurancen for bygningerne var på 68.220 kr.

St. Vejlegaard

Store Vejlegaard, der havde matr. nr. 7b m. fl. ejedes omkring 1925 af enkefru Marie Ørum, hvis afdøde ægtefælle, tømmerhandler Ørum havde købt gården i 1920, og den var bortforpagtet til Emil Bertelsen. Gårdens samlede areal var dengang 83 2/4 hektar, hvoraf 58 hektar var agerjord, 22 hektar eng og resten have og gårdsplads.

Den var i ejendomsskyld sat til 180.000 kr. og i jordværdi til 120.000 kr. Bygningerne var brandforsikrede for 126.500 kr. I hartkorn stod den til 14 tdr. 1 skp, 0 fdk og 1 1/4 album. Gården var en af udflyttergårdene var Vallensbæk by.

Kirkebredegård

Kirkebredegård matr. nr. 16a m. fl. ejedes omkring 1925 af Peter O. Petersen, der i

1925 havde overtaget gården efter sin far, Cort Petersen. Gården havde dengang et tilliggende på 44 hektar, hvoraf agerjorden var $30 \frac{7}{8}$ hektar og engene $12 \frac{5}{8}$, have og gårdsplads $\frac{1}{2}$ hektar. Den stod i hartkorn til 9 tdr. 6 skp, 0 fdk og 1 album.

Den var vurderet i ejendomsskyld til 95.000 kr. og i jordværdi til 60.200 kr. Brandassurancen for bygningerne var på 60.200 kr.

Korsagergård ejedes af Søren P. Knudsen, der havde overtaget den i 1899 efter sin moder enke efter Knud Andersen. Den har matr. nr. 9a m. fl. I ejendomsskyld stod gården til 127.000 kr. og i jordværdi til 67.200 kr. Den havde et areal på 64 hektar, hvoraf 43 hektar var agerjord og knap 20 hektar eng. Brandassurancen for bygningerne var 90.000 kr. I hartkorn stod den vurderet til 12 tdr, 5 skpr, 3 fdk og 1 album.

Tjørnagergård har matr. nr. 12a m. fl., og den tilhørte Ole Chr. Kjær, der i 1925 havde købt den af Anders Pedersen. Gården havde et samlet areal på godt 34 hektar, hvoraf godt 29 hektar var agerjord og 5 hektar eng.

I ejendomsskyld var gården sat til 80.000 kr. og i jordværdi til 45.800 kr. Brandassurancen for bygningerne var 60.000 kr.

I hartkorn var gården sat til 9 tdr, 0 skpr, 0 fdk og $\frac{1}{2}$ album.

Pilehavegård, matr. nr. 10a m. fl. ejedes af Niels Rasmus Christiansen, der havde købt den i 1890. I ejendomsskyld stod den til 80.000 kr. og jordværdien var 54.200 kr. Gårdens areal var 50 hektar, og deraf var godt 27 hektar agerjord, 22 hektar eng og resten have og gårdsplads. Brandassurancen for bygningerne var 48.000 kr. I hartkorn stod gården til 8 tdr, 4 skpr, 3 fdk og $2 \frac{1}{2}$ album.

Alle mennesker i Vallensbæk kender Højrupgård, der er samlingssted for omsorgsarbejdet blandt ældre, og for foreninger og organisationer af vidt forskellig art. Men er Højrupgård i dag kendt af alle er dens historie kun kendt af ganske få.

Gården har tilhørt Hans Majestæt Kong Christian V, og har været ryttergods under Københavns Rytterdistrikt. Ryttergodset og rytterbøndernes skæbne er en lang og ofte meget tragisk historie, som vi ikke her skal komme ind på.

Men i 1855 solgte Cort Cortsen Højrupgård til Niels Knudsen. Den har matr. nr. 8a m.fl. I 1926 havde den et areal på 66 1/4 hektar, hvoraf agerjorden udgjorde knap 50 hektar og engjorden godt 15 hektar. I hartkorn stod den til 15 tønder, 1 skæppe, 2 fjerndingkar og 2 1/2 album.

Den var for 50 år siden vurderet til en ejendomsskyld på 154.000 kr. og jordværdien var 103.000 kr. Til gården hørte et fodermesterhus, og den daværende nu forsvundne hovedbygning havde skifertag.

Niels Knudsen, der var en betydnings-

fuld mand i Vallensbæk sogn, var gift med Anne, født Møller. Hun var fra Gammelgård i Vallensbæk, og der var på den gård et betydeligt mejeribrug. Niels Knudsen var søn af Knud Andersen og hustru Ellen Margrethe Sørensdatter. Han byggede Korsagergård i Vallensbæk og hans enke overdrog i 1899 Korsagergård til deres søn Søren P. Knudsen. På Højrupgård havde Niels og Anna Knudsen overdraget Højrupgård i forpagtning til sønnen Broder Knudsen. Det var altså to nærbeslægtede ejere, der sad på et par af sognets store helgårde.

Karl Jydes hus, Brøndbyvej
197, foto fra 1912.